

[Indenrigs- og boligministeren.]
fale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Formanden: Jeg skal udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 14.

Mødet udsat kl. 12¹⁵.

Mødet genoptaget kl. 14.

Forhandlingen genoptoges.

Oluf Pedersen: Det forslag til folketingsbeslutning, som jeg har fremsat, tager ikke stilling for eller imod Tysklands optagelse i NATO, men overlader afgørelsen af Danmarks stilling til det danske folk gennem en folkeafstemning, som regeringen opfordres til at søge gennemført. Ved en folkeafstemning går jeg ud fra, at det, befolkningen skal spørges om, er det samme, som regeringen har foreslået folkettinget at tage stilling til. Vi i retsforbundet er tilhængere af fuldt folkestyre, og det går jeg forsåvidt ud fra at også de andre demokratiske partier her i det høje ting er. Vi ønsker, at Danmark skal styres af det danske folk, og det er ud herfra, vi går ind for folkeafstemning, også ud herfra, at vi vender os imod 5 pct.s reglen og andre forsøg på at omgå folkestyret med det formål at forsøge på at lave et planøkonomisk styre. Vi mener, at det danske folk har moralsk ret til at afgøre vigtige spørgsmål ved direkte afstemning udenom den politiske partideling. De undtagelser herfra, som er nævnt i grundloven, omfatter ikke aftaler med andre lande.

Ingen kan vel være blind for, at spørgsmålet om Tysklands optagelse i NATO deler befolkningen efter andre linier end de partipolitiske. Der har været talt om gallupundersøgelserne. Den nyeste gallupundersøgelse, den fra 1. april, viser, at der var 29 pct. af de adspurgte for Tysklands genbevæbning, medens 37 pct. var imod, og at der selv af socialdemokrater var en fjerdedel for, medens der var 1½ gang så mange imod. For de andre Atlantpagt-

partier viste undersøgelsen følgende tal: af venstre var der 31 pct. imod og kun 41 pct. for, medens 28 pct. var tvivlende; af de konservative var 25 pct. imod, medens der var 48 pct. for og 27 pct. tvivlende. Disse tal blev dog ændret, hvis man forudsatte, at et dansk nej bevirkede, at Danmark udtrådte af NATO; i så fald blev der kun 22 ud af hvert hundrede imod, medens der blev 29, altså flere, for, og 49 ud af hundrede, eller ca. halvdelen, stod tvivlende.

Under folkestyret er det jo de deltagende stemmer, der skal afgøre resultatet; vi må regne med, at der er mange, som kan være i tvivl, men de skal altså ikke tælle med; sådan gør man jo resultatet op i de demokratiske lande. Andetsteds bærer man sig anderledes ad og kan derved nå op på 100 pct. og derover.

Det er imidlertid klart, at ifølge denne gallupundersøgelse — andre ting bekræfter det også — er befolkningen delt efter helt andre linier, end man er delt efter her i tinget. De mange henvendelser, vi har fået, giver udtryk for det samme. Jeg mener, at disse henvendelser bør tages alvorligt, selv om ikke alle har været fuldt klar over, hvad det var, de skulle ønske at komme til at afgøre ved en folkesafstemning. Det, der skal spørges om ved en sådan afstemning, skal naturligvis gøres helt klart. Iøvrigt tror jeg, at „Sorø Amtstidende“ har ret, når bladet skriver — jeg beder om tilladelse til at citere:

„Vi mener, at man ved at sende spørgsmålet om Vesttysklands optagelse i NATO ud til folkeafstemning vil få en lige så ansvarsbevidst afgørelse som i folkettinget — i hvert fald vil vælgerne stemme efter deres egen overbevisning og ikke efter et diktat fra partiledelsen — og vi frygter ikke, at befolkningen ikke i lige så høj grad som folketingsmedlemmerne kan indse det nødvendige i, at den frie verden styrkes gennem et af NATO kontrolleret tysk forsvarsbidrag. Forud for en sådan afstemning måtte befolkningen selvfølgelig gennem en oplysningskampagne informeres om baggrunden og forudsætningerne for problemet. Det er en opgave, som fra politisk side er blevet uhyggeligt forsømt, men endnu er der tid.“